

Dějiny, smysl a modernita

K 75. narozeninám Miloše Havelky

múa

Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.
Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií

Praha 2019

Obsah

Úvod

Milan Hanyš – Tomáš W. Pavlíček 7

Aktuální otázky soudobých dějin

Studium sociálního světa a bios theoreticos: k jubileu Miloše Havelky

Karel Müller. 23

Kulturní problémy soudobých dějin aneb Jan Zábřana v kleci normalizace

Jiří Pešek – Nina Lohmann. 45

O jednom vyústění české otázky neboli Švejk a duchovní člověk

✓ *Martin Profant* 63

Nové cesty výzkumu náboženských kultur

Europa und die Religion: Ein Schlachtfeld der Politik und der christlichen Kirchen

Martin Schulze Wessel 83

Die „Europäische Union“ als Rechtsgemeinschaft denken

Friedrich Wilhelm Graf 93

Náboženské praktiky a sekularizace. Ke studiu náboženské situace v Čechách v předvečer první světové války

Tomáš W. Pavlíček 109

Weberovské perspektivy

„Vůdcovská demokracie“ podle Maxe Webera a její ohlasy v české sociologii

Marek Skovajsa 129

Trojí čtení Webera: Program, paradigma nebo problematika?	
Prolegomena k diskusi	
<i>Johann P. Arnason</i>	151
Nad weberovskými interpretacemi oslav jednoho jubilea	
<i>Karel Šima</i>	163
Symbolická centra moderních dějin	
Klamavé praxe a jejich reflexe ve společnosti 19. století.	
Podmínky – zdroje – formy	
<i>Lenka Řezníková – Miloš Rezník</i>	175
Die Grenzen in Schrift. Wissenschaften vom Menschen und die Anfänge der Tschechoslowakei	
<i>Maciej Górny</i>	195
Od Masaryka k genderu	
Frauenkarrieren und Frauenbiographien in Geschichte und Geschichtsschreibung der böhmischen Länder	
<i>Robert Luft</i>	207
„Euer Wohlgeboren! Empfangen Sie gefälligst meinen herzlichsten Glückwunsch“ – Schriftliche Gratulationen an T. G. Masaryk: Eine sozialgeschichtliche Sonde	
<i>Johannes Gleixner</i>	237
Masarykova cesta od konzervatismu k feminismu	
<i>Milan Hanyš</i>	251
Sozialwissenschaften für die Nation: Geburtenpolitik in der Tschechoslowakei der 1960er und 1970er Jahre	
<i>Christiane Brenner</i>	269
Na rozcestí historiografie a metodologie	
Vztaženost k „předmětu“ a celistvost dějin	
<i>Jan Horský</i>	293

Uvězněná paměť?	
<i>Hedvika Novotná</i>	313
Ke kořenům konceptu „krize feudalismu“:	
Slavík / Kalandra / Konrád	
<i>Martin Nodl</i>	337
Venkov a jeho sociální struktura pohledem Františka Kutnara	
<i>Zdeněk Beneš</i>	355
Generationsgeschichte als Begriffsgeschichte:	
ein Plädoyer für Historische Semantik	
<i>Zdeněk Nebřenský</i>	367
Varia – myšlenky, vzpomínky, múzy	
O pravdě, omylu a lži	
<i>Jan Sokol</i>	385
Setkání s Milošem Havelkou	
<i>Jaroslav Strátecký</i>	395
Dramolet – Kropaczek Erl	
<i>Miloš Štědroň</i>	398
Fanfara – Ad honorem M. H.	
<i>Miloš Štědroň</i>	402
Desky, knihy, výstavy / Živá wikipedie	
<i>Tereza a Barbara Havelkovy</i>	404
Bibliografie prací Miloše Havelky (Václava Horčáková)	406
Resumé	424
Jmenný rejstřík	426
Obrazová příloha	433